

ต้นฉบับ

เลขที่เอกสารในระบบ E กษ0208/ว508

ฝ่ายบริหารทั่วไป (สทก. รับเอกสารจากภายนอก) รับที่ ขป 3339

วันที่ 13 มี.ค. 2563 สทล 1871 / 16 ส.ค. 63
14.58 น.

เรื่อง กฎกระทรวงกำหนดลักษณะของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2562

หน้า ๑๖๑ . 1536

เรียน ผู้บริหารกรม	วันที่กำหนด
☐ เพื่อโปรดพิจารณา ☐ เพื่อโปรดดำเนินการ ☒ เพื่อโปรดทราบ	
	หมายเหตุ

วิลาสินี

๐/

(นางสาวอรุณี พงษ์พรประเสริฐ)

ผบท.ลก. ปฏิบัติราชการแทน สทก

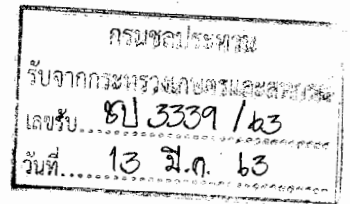
๑๓ มี.ค. ๒๕๖๓

เรียน ผอ.ส่วน, ผอ.สทก, ทน. ๑-๕๖๐. และ ผบท.บอ.

เมื่อโปรดทราบ

(นายธีระพล ดั่งสมบูรณ์)

ผต.บอ. ๑๖ มี.ค. ๒๕๖๓

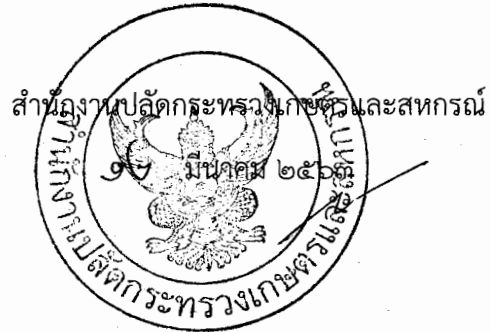

ที่ กษ ๐๒๐๘/ก ๕๐๕

ถึง กรมชลประทาน

ด้วยสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ได้มีหนังสือ ที่ นร ๕๓๑๑/ว๙๑๖ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ส่งเรื่อง กฎกระทรวงกำหนดลักษณะของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว เมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๓ เพื่อให้หน่วยงานใช้ในการกำหนดกลุ่มเป้าหมายในการจัดทำมาตรการ โครงการ รวมถึงใช้ในการจัดทำข้อมูลและสถิติที่เกี่ยวข้อง กับบทบาทและภารกิจของหน่วยงาน ตามเอกสารที่แนบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

สำนักกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๓๙๒๓

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๓๙๒๖

252/63

กระทรวงพาณิชย์
ช 6 บ ๓
ที่ 90 20 ๓
๑๖๕๕๖

ที่ นร ๕๓๑๑/ว ๙๖๖

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจ
ขนาดกลางและขนาดย่อม
๒๑ ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจอมพล
เขตจตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐

๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เรื่อง กฎกระทรวงกำหนดลักษณะของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๖๒

เรียน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. กฎกระทรวงกำหนดลักษณะของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๖๒
  ๒. ประกาศสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เรื่อง การกำหนดลักษณะของวิสาหกิจรายย่อย ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๓
  ๓. ข้อมูลโครงสร้างของวิสาหกิจที่จัดทำขึ้นตามนิยามใหม่

ด้วยกฎกระทรวงกำหนดลักษณะของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วเมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๓ ซึ่งเป็นการกำหนดนิยามของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมใหม่ โดยได้จำแนกขนาดของวิสาหกิจโดยใช้จำนวนการจ้างงานและรายได้ต่อปีเป็นเกณฑ์ โดยวิสาหกิจขนาดย่อมได้รวมเอาวิสาหกิจรายย่อยเข้าไว้ด้วย รายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

อย่างไรก็ตาม สำนักงานฯ เห็นว่าการมีนิยามหรือลักษณะของวิสาหกิจรายย่อยที่ชัดเจนมีความสำคัญ เนื่องจากวิสาหกิจรายย่อยในประเทศไทยมีจำนวนมาก ทั้งยังมีโครงสร้างและรูปแบบการดำเนินธุรกิจที่แตกต่างจากวิสาหกิจขนาดย่อม ดังนั้น เพื่อให้หน่วยงานที่มีหน้าที่ด้านการกำหนดนโยบายและการส่งเสริมสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมและภาคเอกชน สามารถกำหนดรูปแบบการส่งเสริม สนับสนุน และรวบรวมข้อมูลเชิงธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน จึงได้มีการออกประกาศสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เรื่อง การกำหนดลักษณะของวิสาหกิจรายย่อย ลงวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๓ รายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ ซึ่งสามารถสรุปนิยามของวิสาหกิจขนาดกลาง วิสาหกิจขนาดย่อม และวิสาหกิจรายย่อย ได้ดังต่อไปนี้

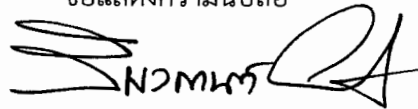
/ภาคธุรกิจ...

ภาคธุรกิจ	วิสาหกิจขนาดย่อม (Small)				วิสาหกิจขนาดกลาง (Medium)	
	วิสาหกิจรายย่อย (Micro)		วิสาหกิจขนาดย่อม		การจ้างงาน	รายได้
	การจ้างงาน	รายได้	การจ้างงาน	รายได้		
การผลิต	ไม่เกิน ๕ คน	ไม่เกิน ๑.๘ ล้านบาท	ไม่เกิน ๕๐ คน	ไม่เกิน ๑๐๐ ล้านบาท	ไม่เกิน ๒๐๐ คน	ไม่เกิน ๕๐๐ ล้านบาท
การค้าและ บริการ	ไม่เกิน ๕ คน	ไม่เกิน ๑.๘ ล้านบาท	ไม่เกิน ๓๐ คน	ไม่เกิน ๕๐ ล้านบาท	ไม่เกิน ๑๐๐ คน	ไม่เกิน ๓๐๐ ล้านบาท

สำนักงานฯ จึงขอนำส่งนิยามวิสาหกิจขนาดกลาง วิสาหกิจขนาดย่อม และวิสาหกิจรายย่อยที่กำหนดขึ้นใหม่นี้ ให้หน่วยงานท่านซึ่งมีบทบาทและภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและส่งเสริมผู้ประกอบการในระดับต่างๆ สำหรับใช้ในการกำหนดกลุ่มเป้าหมายในการจัดทำมาตรการ โครงการ รวมทั้งใช้ในการจัดทำข้อมูลและสถิติที่เกี่ยวข้อง และพร้อมกันนี้ สำนักงานฯ ได้นำส่งข้อมูลโครงสร้างของวิสาหกิจที่จัดทำขึ้นตามนิยามใหม่ข้างต้นสำหรับใช้ประโยชน์ต่อไป รายละเอียดดังสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาววิมลกานต์ โกสุมาต)

รองผู้อำนวยการ

รักษาการแทนผู้อำนวยการ

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

เสนาอ สำนักกฎหมาย

๒๒๖๐
 ๑๐๕๑๕๓

นางสาวขวัญเรือน มงคลสวัสดิ์

ผู้อำนวยการกองกลาง

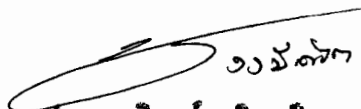
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ฝ่ายนโยบายและแผนส่งเสริม SMEs

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๕๘ ๓๐๘๖, ๓๐๘๗

โทรสาร ๐ ๒๒๕๘ ๓๐๕๔

กลุ่มกฎหมายและระเบียบ

(นายเทวินทร์ นรินทร์)

ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กฎกระทรวง

กำหนดลักษณะของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

พ.ศ. ๒๕๖๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ และมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๙๙/๒๕๕๗ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ นายกรัฐมนตรีออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกกฎกระทรวงกำหนดจำนวนการจ้างงานและมูลค่าสินทรัพย์ถาวรของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๔๕

ข้อ ๒ วิสาหกิจขนาดย่อม ได้แก่ กิจการที่มีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) กิจการผลิตสินค้าที่มีจำนวนการจ้างงานไม่เกินห้าสิบคนหรือมีรายได้ต่อปีไม่เกินหนึ่งร้อยล้านบาท

(๒) กิจการให้บริการ กิจการค้าส่ง หรือกิจการค้าปลีก ที่มีจำนวนการจ้างงานไม่เกินสามสิบคนหรือมีรายได้ต่อปีไม่เกินห้าสิบล้านบาท

ข้อ ๓ วิสาหกิจขนาดกลาง ได้แก่ กิจการที่มีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) กิจการผลิตสินค้าที่มีจำนวนการจ้างงานเกินกว่าห้าสิบคนแต่ไม่เกินสองร้อยคนหรือมีรายได้ต่อปีเกินกว่าหนึ่งร้อยล้านบาทแต่ไม่เกินห้าร้อยล้านบาท

(๒) กิจการให้บริการ กิจการค้าส่ง หรือกิจการค้าปลีก ที่มีจำนวนการจ้างงานเกินกว่าสามสิบคนแต่ไม่เกินหนึ่งร้อยคนหรือมีรายได้ต่อปีเกินกว่าห้าสิบล้านบาทแต่ไม่เกินสามร้อยล้านบาท

ข้อ ๔ จำนวนการจ้างงานและรายได้ ตามข้อ ๒ และข้อ ๓ ให้พิจารณาจากหลักฐานดังต่อไปนี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่การกำหนดจำนวนการจ้างงานและมูลค่าสินทรัพย์ถาวรของวิสาหกิจตามกฎกระทรวงกำหนดจำนวนการจ้างงานและมูลค่าสินทรัพย์ถาวรของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๔๕ ไม่สอดคล้องกับลักษณะของวิสาหกิจในสภาพการค้าปัจจุบัน ประกอบกับมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดเพิ่มเติมให้นำรายได้มาใช้เป็นเกณฑ์ในการกำหนดลักษณะของวิสาหกิจ สมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับจำนวนการจ้างงานและรายได้ที่ใช้ในการกำหนดลักษณะของวิสาหกิจ จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

สสว. »

ประกาศสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

เรื่อง การกำหนดลักษณะของวิสาหกิจรายย่อย

ด้วยแผนปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาขีดความสามารถและการแข่งขัน เรื่องและประเด็นการปฏิรูปที่ 16 การเพิ่มระดับการแข่งขันทางธุรกิจ-วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สนับสนุน) ได้กำหนดให้สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมทบทวนนิยามวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยการอ้างอิงจากรายได้ จำนวนลูกจ้าง และ/หรือปัจจัยอื่นๆ ให้มีความชัดเจนและสามารถนำไปปรับใช้กับทุกประเภทอุตสาหกรรม และกฎกระทรวงกำหนดลักษณะของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2562 ได้กำหนดให้ใช้เกณฑ์จำนวนการจ้างงาน และรายได้ต่อปีเป็นเกณฑ์ในการแบ่งลักษณะของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม โดยวิสาหกิจรายย่อยเป็นส่วนหนึ่งของวิสาหกิจขนาดย่อมด้วย สสว. เห็นว่าการมีนิยามวิสาหกิจรายย่อยที่ชัดเจนมีความสำคัญ เนื่องจากวิสาหกิจรายย่อยในประเทศไทยมีจำนวนมาก ทั้งยังมีคุณลักษณะเฉพาะเชิงโครงสร้างและรูปแบบการดำเนินธุรกิจที่แตกต่างจากวิสาหกิจขนาดย่อม ดังนั้น เพื่อให้หน่วยงานที่มีหน้าที่ด้านการกำหนดนโยบายและการส่งเสริมสนับสนุน SME และภาคเอกชน สามารถกำหนดรูปแบบการส่งเสริมสนับสนุน และรวบรวมข้อมูลของธุรกิจ SME ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครอบคลุมตามสภาพความเป็นจริงมากยิ่งขึ้น และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อประโยชน์ในการให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริมหรือสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 16 (2) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2561 และมาตรา 27 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2543 จึงออกประกาศกำหนดลักษณะของวิสาหกิจรายย่อย ดังนี้

“วิสาหกิจรายย่อย หมายถึง กิจการผลิตสินค้า กิจการให้บริการ กิจการค้าส่ง หรือกิจการค้าปลีก ที่มีจำนวนการจ้างงานไม่เกินห้าคน หรือรายได้ต่อปีไม่เกินหนึ่งล้านแปดแสนบาท ทั้งนี้ หลักฐานและเงื่อนไขในการพิจารณา ให้เป็นไปตามกฎกระทรวงกำหนดลักษณะของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2562”

ประกาศ ณ วันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2563

(นางสาววิมลกานต์ โกสุมาต)

รองผู้อำนวยการ

รักษาการแทนผู้อำนวยการ

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ข้อมูลของวิสาหกิจขนาดกลาง วิสาหกิจขนาดย่อม และวิสาหกิจรายย่อยตามนิยามใหม่

นิยามใหม่อ้างอิงจาก:

- (1) กฎกระทรวงกำหนดลักษณะของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2562
- (2) ประกาศสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เรื่อง การกำหนดลักษณะของวิสาหกิจรายย่อย ลงวันที่ 21 มกราคม 2563

ตามที่ได้มีการกำหนดนิยามของวิสาหกิจขนาดกลาง (Medium Enterprise) วิสาหกิจขนาดย่อม (Small Enterprise) และวิสาหกิจรายย่อย (Micro Enterprise) ใหม่ ภายใต้กฎกระทรวงกำหนดลักษณะของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พ.ศ. 2562 และประกาศสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เรื่อง การกำหนดลักษณะของวิสาหกิจรายย่อย ลงวันที่ 21 มกราคม 2563 ซึ่งจำแนกขนาดของวิสาหกิจโดยใช้จำนวนแรงงานและรายได้ต่อปีเป็นเกณฑ์นั้น สามารถสรุปนิยามใหม่ของวิสาหกิจได้ ดังนี้

ภาคธุรกิจ	วิสาหกิจขนาดย่อม				วิสาหกิจขนาดกลาง	
	วิสาหกิจรายย่อย		วิสาหกิจขนาดย่อม		การจ้างงาน	รายได้
	การจ้างงาน	รายได้	การจ้างงาน	รายได้		
ภาคการผลิต	ไม่เกิน 5 คน	ไม่เกิน 1.8 ลบ.	ไม่เกิน 50 คน	ไม่เกิน 100 ลบ.	ไม่เกิน 200 คน	ไม่เกิน 500 ลบ.
ภาคการค้า และบริการ	ไม่เกิน 5 คน	ไม่เกิน 1.8 ลบ.	ไม่เกิน 30 คน	ไม่เกิน 50 ลบ.	ไม่เกิน 100 คน	ไม่เกิน 300 ลบ.

หมายเหตุ:

- 1) ในกรณีที่กิจการมีจำนวนการจ้างงานที่เข้าลักษณะของวิสาหกิจประเภทหนึ่ง แต่มีรายได้ที่เข้าลักษณะของวิสาหกิจอีกประเภทหนึ่ง ให้ถือรายได้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณา
- 2) รายได้ให้พิจารณาจากรายได้รวมทั้งระบุไว้ในงบการเงินที่ได้จัดทำขึ้นตามที่กฎหมายว่าด้วยการบัญชีกำหนด หรือเอกสารบัญชีแสดงรายได้
- 3) การจ้างงานให้พิจารณาจากหลักฐานแสดงจำนวนการจ้างงานที่ได้จัดทำขึ้นตามที่กฎหมายกำหนด

และหากพิจารณาในมิติของการจัดตั้งธุรกิจนั้น พบว่าวิสาหกิจรายย่อยส่วนใหญ่เป็นธุรกิจส่วนบุคคลจำนวนกว่า 2,169,924 ราย (ร้อยละ 82.5) รองลงมาเป็นวิสาหกิจรายย่อยที่จดทะเบียนนิติบุคคล 391,429 ราย (ร้อยละ 14.8) และจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชน 83,208 ราย (ร้อยละ 3.15) ตามลำดับ

2. การจ้างงานวิสาหกิจ

พบว่าการเปลี่ยนแปลงจำนวนการจ้างงานจากนิยามเดิม โดยจำนวนการจ้างงานของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมทั้งวิสาหกิจรายย่อยตามนิยามใหม่ มีสัดส่วนลดลงจากเดิม คิดเป็นร้อยละ 19.8 และมีสัดส่วนการจ้างงาน SME ต่อการจ้างงานรวมร้อยละ 68.5

ประเภท	แรงงาน วิสาหกิจ ตามนิยามเดิม (คน)	แรงงาน วิสาหกิจ ตามนิยามใหม่ (คน)	สัดส่วนการ เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	สัดส่วนต่อ ทั้งประเทศ ตามนิยามเดิม (ร้อยละ)	สัดส่วนต่อ ทั้งประเทศ ตามนิยามใหม่ (ร้อยละ)
วิสาหกิจรายย่อย	-	4,974,613	-	-	30.5
วิสาหกิจขนาดย่อม	12,670,351	4,140,563	-67.3	77.6	25.4
วิสาหกิจขนาดกลาง	1,279,890	2,070,936	61.8	7.8	12.7
รวม	13,950,241	11,186,112	-19.8	85.5	68.5
วิสาหกิจขนาดใหญ่	2,372,491	5,136,622	116.5	14.5	31.5

3. การนำเข้าของวิสาหกิจ

พบว่ามูลค่าการนำเข้าของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมตามนิยามใหม่ มีสัดส่วนและมูลค่าลดลงจากนิยามเดิม ทั้งในภาพรวมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม และวิสาหกิจจำแนกตามขนาด โดยในภาพรวมพบว่ามูลค่าการนำเข้าของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมตามนิยามใหม่ มีมูลค่าการนำเข้าและอัตราการเปลี่ยนแปลงที่ลดลงเปรียบเทียบกับนิยามเดิม ถึงร้อยละ 56.0

ประเภท	การนำเข้าวิสาหกิจ ตามนิยามเดิม (ดอลลาร์สหรัฐ)	การนำเข้าวิสาหกิจ ตามนิยามใหม่ (ดอลลาร์สหรัฐ)	สัดส่วนการ เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)	สัดส่วนต่อ ทั้งประเทศ นิยามเดิม (ร้อยละ)	สัดส่วนต่อ ทั้งประเทศ นิยามใหม่ (ร้อยละ)
วิสาหกิจรายย่อย	-	3,898,729,863	-	-	1.6
วิสาหกิจขนาดย่อม	58,517,008,747	12,351,665,404	-78.9	23.5	5.0
วิสาหกิจขนาดกลาง	33,159,574,210	24,121,444,284	-27.3	13.3	9.7
รวม	91,676,582,957	40,371,839,551	-56.0	36.8	16.2
วิสาหกิจขนาดใหญ่	150,460,912,911	201,765,656,317	34.1	60.4	81.0